

Sygn. akt X C 88/21 upr

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 6 lipca 2022 roku

Sąd Rejonowy w Toruniu X Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Katarzyna Malinowska

Protokolant: Magdalena Skinder

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 czerwca 2022 roku w T.

sprawy z powództwa P. S.

przeciwko (...) Zakładowi (...) na (...) S.A. w W.

o zapłatę

- zasądza od pozwanego **(...) Zakładu (...) na (...) S.A. w W.** na rzecz powoda **P. S.** kwotę 3900 zł (trzy tysiące dziewięćset złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 20 stycznia 2021 roku do dnia zapłaty;
- oddala powództwo w pozostałym zakresie;
- zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 780 zł (siedemset osiemdziesiąt złotych) powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem części kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu przez radcę prawnego A. G.;
- zasądza od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Toruniu kwotę 469,17 zł (czteryście sześćdziesiąt dziewięć złotych siedemnaście groszy) tytułem części kosztów sądowych tymczasowo poniesionych w sprawie przez Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Toruniu;
- zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Toruniu na rzecz radcy prawnego A. G. kwotę 1620 zł (tysiąc sześćset dwadzieścia złotych) powiększoną o należny podatek od towarów i usług, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu;
- nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

Sygn. akt X C 88/21 upr

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 20 stycznia 2021 roku pełnomocnika powoda P. S. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Zakładu (...) na (...) S.A. w W. kwoty 12 000 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty, stanowiącej wypłatę świadczenia z tytułu powstania trwałego uszczerbku na zdrowiu spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem oraz o przyznanie na rzecz pełnomocnika kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu, która nie została opłacona ani w całości ani w części.

W uzasadnieniu powód wskazał, że doznał urazu barku w dniu 2 czerwca 2019 roku podczas powrotu z pracy pociągiem relacji B.-T. przy załadunku torby podróźnej o wadze ok. 10 kg na górny bagażnik w pociągu podczas gwałtownego ruszania i hamowania. P. S. wskazał, że ubezpieczyciel – pozwany odmówił mu przyznania świadczenia w niniejszej sprawie, gdyż analiza dokumentacji medycznej przedstawionej przez powoda nie potwierdziła zaistnienia

nieszczęśliwego wypadku w dniu 2 czerwca 2019 roku, a tym samym urazowego charakteru zgłoszonych dolegliwości. Zdaniem powoda bez zaistnienia przyczyny zewnętrznej jaką było podrzucenie w górę walizki ważącej ok. 10 kg nie doszłoby do powstania dolegliwości zdrowotnych ze strony prawego barku. Uzasadnieniem jego twierdzeń był proces leczenia oraz dokumentacja medyczna. Jednocześnie powód powołując się na orzecznictwo Sądu Najwyższego wskazał, że przyczyna zewnętrzna nie musi być przyczyną wyłączną, a wystarczy że dany czynnik ze świata zewnętrznego przyczyni się do powstania uszczerbku na zdrowiu. Zgłoszony uszczerbek nie był również zdaniem P. S. skutkiem leczenia stanu chorobowego w obrębie prawego barku w postaci zmian zwyrodnieniowych.

W odpowiedzi na pozew pełnomocnik pozwanego (...) Zakładu (...) na (...) S.A. w W. wniósł o oddalenie powództwa.

Pozwany wskazał, że przeprowadził postępowanie wyjaśniające w oparciu o dokumentację medyczną przedłożoną przez powoda, w toku którego lekarz działający na jego zlecenie stwierdził, że uszczerbek na zdrowiu nie pozostaje w związku przyczynowo-skutkowym ze zgłoszonym zdarzeniem z dnia 2 czerwca 2019 roku i opisanym mechanizmem urazowym. Odwołał się jednocześnie do ogólnych warunków umowy stanowiących o tym, że prawo do świadczenia przysługuje o ile z medycznego punktu widzenia istnieje normalny związek przyczynowo-skutkowy pomiędzy nieszczęśliwym wypadkiem a trwałym uszczerbkiem na zdrowiu ubezpieczonego. Ponadto pozwany odwołał się do definicji nieszczęśliwego wypadku z § 2 ust. 1 pkt 3 OWU podnosząc że przyczyna nieszczęśliwego wypadku musi być wyłącznie zewnętrzna i nie może mieć charakteru mieszanego, tj. zewnętrzno-wewnętrzznego. Tym samym zakwestionował twierdzenia powoda według których przyczyna zewnętrzna nie musi być przyczyną wyłączną oraz że wystarczy aby czynnik ze świata zewnętrznego przyczynił się do powstania uszczerbku.

W dalszych pismach procesowych strony podtrzymały stanowiska zaprezentowane w sprawie.

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 2 czerwca 2019 roku P. S. wracał z pracy do domu pociągiem relacji B.-T. z torbą o wadze ok. 10 kg wypełnioną kompletem umundurowania sortów zimowych. Ww. chcąc umieścić torbę na górnym bagażniku podniósł ją w górę jedną ręką. W tej samej chwili pociąg szarpnął przy ruszaniu, czym spowodował chwilową utratę równowagi u P. S., co z kolei spowodowało uchwycenie się za poręcz bagażnika. Wówczas poczuł silny, rwący ból w prawym barku i jego okolicach.

Dowód: - zeznania P. S. (k. 268-268v).

P. S. na dzień 2 czerwca 2019 roku był objęty grupowym ubezpieczeniem Typ (...), zgodnie z polisą nr (...). Umowa ubezpieczenia „Program Policja 2015 – Emeryt” została zawarta między Związkami Zawodowymi (...) a (...) Zakładem (...) na (...) S.A. w W.. Do przedmiotowej umowy ubezpieczenia zastosowanie mają ogólne warunki grupowego ubezpieczenia Typ P (...). Umowa ubezpieczenia podstawowego została rozszerzona m.in. o dodatkowe ubezpieczenie na wypadek trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem. Do ubezpieczenia zastosowanie mają również ogólne warunki grupowego ubezpieczenia na wypadek trwałego uszczerbku na zdrowiu ubezpieczonego spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem.

Bezsporne, a ponadto dowód: - deklaracja (k. 95-97); - Ogólne Warunki Grupowego (...) Pracowniczego Typ P (...) (k. 97-99v); - Ogólne Warunki Dodatkowego Grupowego (...) na Wypadek Trwałego Uszczerbku na Zdrowiu Ubezpieczonego Spowodowanego Nieszczęśliwym Wypadkiem (k. 100-100v); - tabela norm oceny procentowej trwałego uszczerbku na zdrowiu (k. 107- 112).

Z powodu narastającego bólu P. S. rozpoczął proces leczenia. Powód stosował zalecone przez lekarzy środki farmakologiczne, jak również uczestniczył w zabiegach rehabilitacyjnych. P. S. został zakwalifikowany na zabieg operacyjny, który nie doszedł jednak do skutku z uwagi na pandemię (...)19. Z powodu pogarszającego się stanu zdrowia, związanego z upośledzeniem narządu ruchu, P. S. otrzymał orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Dowód: - dokumentacja medyczna (k. 30-38, k-128-130, k. 142-144, k. 150-156); - orzeczenie o stopniu niepełnosprawności (k. 39-40).

W dniu 27 sierpnia 2019 roku P. S. zgłosił dyspozycję wypłaty z tytułu powstania trwałego uszczerbku na zdrowiu, spowodowanego nieszczęśliwym wypadkiem.

Dowód: - dyspozycja wypłaty (k. 45-46).

Ubezpieczyciel (...) Zakład (...) na (...) S.A. w W. pismem z dnia 29 sierpnia 2019 roku odmówił P. S. przyznania świadczenia w sprawie (...). Na tę odmowę powód w dniu 5 września 2019 roku złożył reklamację. Pismem z dnia 27 września 2019 roku pozwany nie uznał reklamacji za uzasadnioną.

Dowód: - pismo z dnia 29 sierpnia 2019 roku (k. 47-48); - reklamacja z dnia 5 września 2019 roku (k. 51-52); - pismo z dnia 27 września 2019 roku (k. 53-54); - podsumowanie zgłoszenia sprawy (k. 101-102).

P. S. w dniu 18 października 2019 roku złożył wniosek do Rzecznika (...) z prośbą o podjęcie interwencji z podmiotem rynku finansowego, w związku z nieuwzględnieniem roszczeń w trybie reklamacyjnym. Rzecznik (...) poinformował powoda, że spór między klientem a podmiotem rynku finansowego może zostać rozstrzygnięty przez sąd powszechny w drodze procesu cywilnego, dlatego P. S. zdecydował się na wniesienie pozwu przeciwko (...) Zakładowi (...) na (...) S.A. w W..

Dowód: - wniosek P. S. do Rzecznika (...) (k. 55-60); - odpowiedź Rzecznika (...) (k. 61-67).

Do schorzenia barku doprowadziła zarówno przyczyna wewnętrzna, jaką były istniejące zmiany zwyrodnieniowe, jak i przyczyna zewnętrzna w postaci dźwignięcia ciężaru i gwałtownego szarpnięcia barku.

Dowód: - opinia biegłego (k. 204-207).

P. S. został zwolniony od kosztów sądowych w całości oraz został mu ustanowiony pełnomocnik z urzędu w osobie radcy prawnego A. G..

Dowód: - postanowienie z dnia 28 października 2020 roku (k. 75); - pismo (...) w T. (k. 76).

Sąd zważył, co następuje:

Sąd oparł swoje ustalenia przede wszystkim na dowodzie z opinii biegłego lekarza ortopedy, jak również na dowodzie z dokumentacji leczenia szpitalnego oraz dowodzie z przesłuchania powoda.

Stan faktyczny w niniejszej sprawie był w istotnej części niesporny między stronami i znalazł wsparcie w złożonych do akt sprawy dokumentach. Dokumenty załączone do akt nie były kwestionowane przez żadną ze stron, a Sąd dał im wiarę w całości.

Sąd, mimo zastrzeżeń pozwanego, obdarzył także walorem wiarygodności sporządzoną w niniejszej sprawie opinię biegłego lekarza ortopedy. Opinia ta była jasna, spójna i rzeczowa. Sporządził ją biegły lekarz ortopeda, który niewątpliwie posiadał niezbędne kwalifikacje do wypowiedzania się w przedmiocie zakreślonej tezy dowodowej. Sporządzenie opinii poprzedzone zostało analizą dokumentacji medycznej powoda oraz jego badaniem, zaś wnioski opinii są jasne, kategoryczne i w sposób wyczerpujący odpowiadają na postanowione przez Sąd pytania. Zastrzeżenia pozwanego zostały dodatkowo wyjaśnione w opinii uzupełniającej.

Z kolei zeznania powoda jawiły się jako szczerze, spontaniczne i wiarygodne. Powód opisał przebieg wypadku oraz proces leczenia. Sąd nie dopatrył się nieścisłości w zeznaniach powoda. Korespondowały one z treścią załączonych do akt dowodów z dokumentów oraz opinią biegłego.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd uznał powództwo za uzasadnione w części.

Powód swoje roszczenie wywodził z zawartej z pozwanym umowy ubezpieczenia grupowego od następstwa nieszczęśliwych wypadków. Zgodnie z art. 805 § 1 k.c. przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Przy ubezpieczeniu osobowym świadczenie ubezpieczyciela polega w szczególności na zapłacie umówionej sumy pieniężnej (art. 805 § 2 pkt 2 k.c.). Stosownie natomiast do art. 829 § 1 pkt 2 k.c., ubezpieczenie osobowe może w szczególności dotyczyć przy ubezpieczeniu następstwa nieszczęśliwych wypadków – uszkodzenia ciała, rozstroju zdrowia lub śmierci wskutek nieszczęśliwego wypadku.

Sporną kwestią w niniejszej sprawie było to czy zgłoszony przez powoda uszczerbek na zdrowiu należy zakwalifikować jako skutek nieszczęśliwego wypadku z dnia 2 czerwca 2019 roku, czy też jako leczenie stanu chorobowego w obrębie prawego barku w postaci zmian zwyrodnieniowych.

Zgodnie z § 2 ust. 1 pkt 3 Ogólnych Warunków Grupowego (...) Pracowniczego Typ P (...)nieszczęśliwy wypadek” oznacza niezależne od woli i stanu zdrowia osoby, której życie lub zdrowie jest przedmiotem ubezpieczenia, gwałtowne zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, będące wyłączną oraz bezpośrednią przyczyną zdarzenia objętego odpowiedzialnością (...) SA. W ocenie Sądu, przez przyczynę zewnętrzną należy rozumieć przyczynę pochodzącą ze świata zewnętrznego, czyli leżącą poza organizmem człowieka. Nie musi to być – wbrew twierdzeniom pozwanego – przyczyna wyłącza, ale wystarczy aby dany czynnik ze świata zewnętrznego przyczynił się jedynie do powstania uszczerbku na zdrowiu.

W rozpatrywanej sprawie bezspornym był fakt, że przed dniem 2 czerwca 2019 roku istniały u powoda zmiany zwyrodnieniowe w obrębie barku, co potwierdzone zostało w dokumentacji medycznej, jak również w opinii biegłego. Jednak na uraz, do którego doszło na skutek zdarzenia z dnia 2 czerwca 2019 roku, tj. zerwania ścięgna mięśnia nad i podgrzebieniowego, miały one tylko częściowy wpływ. Sąd uznał w realiach niniejszej sprawy za zasadny wskazany przez biegłego na podstawie tabeli norm oceny procentowej (załącznik do ogólnych warunków grupowego ubezpieczenia na życie typ P) stopień trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 15%. Stopień ograniczenia funkcji barku wynikający z dokumentacji medycznej nie dawał podstaw do uznania wyższego uszczerbku. Tym samym, Sąd opierając się na przedmiotowej opinii biegłego lekarza ortopedy, uznał że zdarzenie z dnia 2 czerwca 2019 roku stanowiło przyczynę zewnętrzną i odpowiadało za połowę trwałego uszczerbku na zdrowiu, tj. 7,5%.

Z uwagi na powyższe na podstawie art. 805 § 1 k.c. Sąd w punkcie pierwszym wyroku zasądził od (...) Zakładu (...) na (...) S.A. w W. na rzecz P. S. kwotę 3 900 zł. Zgodnie z zawartą umową ubezpieczenia grupowego powodowi przysługiwało świadczenia z tytułu następstwa nieszczęśliwych wypadków w wysokości 4% sumy ubezpieczenia za 1% trwałego uszczerbku na zdrowiu, tj. w kwocie 520 zł (13 000 zł x 4%) za każdy procent trwałego uszczerbku na zdrowiu. Skoro zdarzenie z dnia 2 czerwca 2019 roku odpowiadało za uszczerbek na zdrowiu w wysokości 7,5%, należało zasądzić od pozwanego kwotę 3 900 zł (7,5% x 520 zł). O odsetkach ustawowych za opóźnienie Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. zasądzając je od dnia wniesienia pozwu, tj. 20 stycznia 2021 roku do dnia zapłaty. W punkcie drugim wyroku oddalono powództwo w pozostałym zakresie, tj. co do kwoty 8 100 zł.

Powód był zwolniony od kosztów sądowych w całości, tj. od opłaty sądowej od pozwu, która w niniejszej sprawie wynosiła 750 zł (art. 13 ust. 1 pkt 6 z dnia 28 lipca 2005 roku ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych – dalej jako u.k.s.c.), wynagrodzenia za sporządzenie opinii biegłego (w tym opinii uzupełniającej) w wysokości 677,60 zł oraz kosztów dokumentacji medycznej i kosztów przesyłek w łącznej wysokości 16 zł. Z uwagi na to, że pozwany przegrał w 32,5%, w punkcie czwartym wyroku Sąd zasądził od (...) Zakładu (...) na (...) S.A. w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Toruniu kwotę 469,17 zł (1443,60 zł x 32,5%) tytułem części kosztów sądowych tymczasowo poniesionych w sprawie przez Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Toruniu.

Ponadto P. S. został ustanowiony pełnomocnik z urzędu w osobie radcy prawnego A. G.. Zgodnie z § 8 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu wynagrodzenie radcy prawnego wyznaczonego z urzędu w sprawie, w której wartość przedmiotu sporu została określona na 12 000 zł wynosi 2 400 zł. Na podstawie § 4 ust. 3 ww. rozporządzenia opłatę podwyższa się o kwotę podatku od towarów i usług. Powództwo w niniejszej sprawie zostało uwzględnione w 32,5%, a oddalone w 67,5%. W związku z tym, należało wskazać, że wynagrodzenie pełnomocnika z urzędu powoda radcy prawnego A. G. pozwany zapłaci P. S. w części, w jakiej powództwo zostało uwzględnione, a więc w wysokości 780 zł (2400 zł x 32,5%) powiększone o należny podatek od towarów i usług. W pozostałej części, którą stanowi kwota 1620 zł powiększona o należny podatek od towarów i usług, koszty te pokryje bezpośrednio pełnomocnikowi Skarb Państwa – Sąd Rejonowy w Toruniu. O powyższym orzeczono w punkcie trzecim i piątym wyroku.

W punkcie szóstym wyroku Sąd w oparciu o art. 113 ust. 1 u.k.s.c. w sprawach cywilnych nieuiszczonymi kosztami sądowymi w pozostałym zakresie obciążył Skarb Państwa. Sąd nie dopatrył się w szczególności podstaw do tego, aby obciążyć obowiązkiem ich uiszczenia powoda.